

Ministerstvo kultury

Milady Horákové 139
P. B. 214
160 41 Praha 6

telefon: 257 085 111
fax: 224 318 155
e-mail: posta@mkcr.cz

Metropolitní kapitula
u sv. Víta
Praha - Hrad čp. 48
119 00 Praha 1

Římskokatolická farnost
u kostela Krista Krále
Kolbenova 658/14
190 00 Praha 9

Národní památkový ústav
ústřední pracoviště
Valdštejnské nám. 3/162, Praha 1

Došlo 30 -10- 2003

Čj. 4044
Přílohy: 1 list Odd: 10, 11, 13

Váš dopis značky

Naše značka

Vyřizuje / linka

V Praze dne
22. 10. 2003

č.j. 362/2002

Ministerstvo kultury jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče vydává toto

rozhodnutí:

Ministerstvo kultury **prohlašuje** podle § 2 zákona číslo 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, **soubor věcí svatyně Krista Krále** v Kolbenově ulici v Praze 9 – Vysočanech, který sestává z **objektu kostela (svatyně)** (na pozemku parcelní číslo 330), **domu čp. 658** (na pozemku parcelní číslo 329), **pozemků parcelní čísla 329, 330 a 331, a movitého vybavení kostela (svatyně) Krista Krále (taxativní výčet movitých věcí, které jsou předmětem řízení, je uveden v příloze tohoto vyrozumění)**, k.ú. Vysočany, za kulturní památku.

Odůvodnění

Ministerstvo kultury zahájilo na základě návrhu, který podal Státní památkový ústav v hlavním městě Praze (od 1.1.2003 Národní památkový ústav – územní odborné pracoviště v hlavním městě Praze), Národní 37, 110 00 Praha 1, řízení o prohlášení souboru věcí svatyně Krista Krále v Kolbenově ulici v Praze 9 – Vysočanech za kulturní památku. Navrhovatel ve svém návrhu uvedl, že kostel byl postaven v letech 1929 až 1930 podle návrhu architekta O. Nekvasila, dům při ulici roku 1931. Vybavení kostela provedl v 1. polovině 30. let 20. století profesor Damian Pešan. Kostel Krista Krále představuje jednu z mála moderních církevních staveb vzniklých na území této městské části, která byla doplněna umělecky pozoruhodným soudobým vybavením profesora Pešana, blízkého spolupracovníka architekta J. Plečnika. Dům čp. 658 tvoří spolu s kostelem organický celek.

V řízení se vyjádřil, na základě § 3 odst. 1 zákona číslo 20/1987 Sb., o státní památkové péči, Magistrát hl. m. Prahy, odbor památkové péče, který ve svém stanovisku ze dne 30.9.2003, č.j. MHMP 122 543/03/Poš, doporučil prohlásit předmětný soubor za kulturní památku s odůvodněním, že se jedná o intaktně dochovaný kvalitní příklad sakrální architektury od stavitele Nekvasila z období funkcionalismu z let 1929 až 1931. Uliční objekt kostela v jednoduchých geometrických formách funkcionalismu interpretuje tradiční téma křesťanského kostela. Význam celku je umocněn plně dochovaným kvalitním mobiliářem kostela z let 1931 až 1943 od profesora Damiana Pešana.

Podle § 3 odst. 2 zákona číslo 20/1987 Sb., o státní památkové péči, byli v řízení vyrozuměni dopisy ze dne 19.8.2003, č.j. 362/2002, vlastníci věcí, Římskokatolická farnost u

kostela Krista Krále, Kolbenova 658/14, 190 00 Praha 9, a Metropolitní kapitula sv. Víta, Praha – Hrad čp. 48, 119 00 Praha 1, a bylo mu umožněno vyjádřit se k podanému návrhu. V řízení se vyjádřila Římskokatolická farnost u kostela Krista Krále, která ve svém stanovisku ze dne 19.8.2003, č.j. Vys/2003/25, uvedla, že souhlasí s prohlášením souboru za kulturní památku, pouze předložila několik připomínek k seznamu movitých věcí a dále uvedla, že by bylo vhodné současně s celou agendou uvést nepříjemný stav fary a bytu faráře do původního stavu, jak to bylo zavedeno od začátku existence kostela.

K námitkám vlastníka lze sdělit, že při výběru movitých věcí vycházelo Ministerstvo kultury z odborného názoru Národního památkového ústavu – územního odborného pracoviště v hlavním městě Praze, resp. z jeho stanoviska ze dne 16.7.2003, značka 9979/2003/a/D. Dále lze uvést, že předmětem řízení vedeného podle § 3 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, je zjišťování skutečnosti, zda předmětná věc má nebo nemá znaky kulturní památky podle § 2 citovaného zákona, resp. zda jsou nebo nejsou dány zákonem stanovené podmínky pro prohlášení věci za kulturní památku.

Fasáda domu čp. 658 je sedmiosá se středním vstupem a průchodem ke kostelu. Střední tři osy přízemí tvoří architektonický motiv portiku se středním a dvěma bočními užšími vstupy, oddělenými rustikovanými pilíři, nad portikem v omítce se uplatňuje plastický nápis SVATYNĚ KRISTA KRÁLE. Plocha fasády pater je lemována po obvodu lisenovým polem, okna mají podokenní římsy. Střecha je sedlová. Stavba kostela je obdélného půdorysu s obdélnou předsíní a chórem. Fasáda (zakrytá domem) má výrazný středový trojosý rizalit se vstupem, který je lemován omítkovými pásy a ukončen překladem, nad nímž je umístěn podobně upravený nadsvětlík. Sokl budovy kostela je z hrubšího zdiva. Fasáda přízemní části je členěna lisenovými pásy, v bočních osách průčelí vedle rizalitu jsou drobná okrouhlá okna se šambránami. Fasáda rizalitu je hladká, v patře trojosá, ukončena stupňovitě přímými prostě profilovanými římsami. Fasáda vlastní lodi kostela je za rizalitem ukončena nízkým, zalomeným štítem, lemovaným prostě profilovanou římsou. Obdobně je zakončena loď na východní straně, kde k ní přiléhá obdélný presbytář s nižší přízemní sakristií při východní zdi presbytáře. Na přechodu štítu lodi a presbytáře je umístěna drobná otevřená zvonička zakončená křížem. Boční fasády lodi jsou hladké, s vysokým pásem zdiva a pásem oken situovaných pod římsou. Římsy jsou prosté, výrazně vystupující. Interiér kostela je pojat jako jednoduší sálový prostor obdélného půdorysu s pravoúhlým presbytářem, odděleným od lodi pravoúhlým triumfálním obloukem, na protilehlé straně je podobně řešená varhanní empora nad předsíní. Loď i presbytář jsou plochostropé, strop lodi je nesen systémem výrazných betonových trámů spadajících na přístěnné podpěry, na obou bočních stranách vytvářející sešíkmení plochy stropu. Vlastní plocha stropu je členěna drobnějšími trámy do trojic kasetových čtvercových polí. Stěny jsou hladké. Strop presbytáře je členěn dvěma betonovými trámy, v bočních stranách choru se uplatňují dvě vysoká obdélná okna po celé výšce stěny. V interiéru je hodnotné, slohově jednotné vybavení kostela z 30. let 20. století.

Ministerstvo kultury zhodnotilo všechny předložené důkazy jednotlivě i ve vzájemných souvislostech a rozhodlo o prohlášení souboru věcí svatyně Krista Krále v Praze 9 za kulturní památku, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí. Předmětný soubor objektivně vykazuje znaky kulturní památky ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 citovaného zákona č. 20/1987 Sb., a splňuje tak podmínky, za kterých Ministerstvo kultury prohlašuje, resp. prohlásí věc nebo soubor věcí za kulturní památku. Tento závěr dokládají uvedená stanoviska místně příslušného orgánu a odborné organizace státní památkové péče, a také publikování věci v odborné literatuře, např. A.Oliva, Deset let svatyně Krista Krále ve Vysočanech, Praha 1940.

Na základě předložených listinných důkazů tedy dospělo Ministerstvo kultury k závěru, že soubor věcí svatyně (kostela) Krista Krále v Praze 9 představuje pozoruhodný příklad sakrální architektury období 30. let 20. století, který sestává z budovy čp. 658, kostela

Krista Krále a jeho movitého vybavení. Oba objekty, kostel a dům, vznikly časově i stavebně v nejtěsnější návaznosti a jejich společná stavební historie je současně dokladem zcela specifických historických souvislostí vzniku svatyně Krista Krále. Samotný kostel je hodnotným příkladem architektonicky zajímavě řešené stavby z meziválečného období s prvky funkcionalismu i doznívajícího kubismu. Mobiliář kostela tvoří velmi kvalitní celek převážně od Damiana Pešana. Sochař Damian Pešan byl oceněn zlatou medailí na výstavě Art Deco v Paříži roku 1925, spolupracoval s významným architektem Josipem Plečnikem a vytvořil mnoho dalších významných děl a návrhů. Soubor jednoznačně splňuje ustanovení § 2 výše citovaného památkového zákona, proto Ministerstvo kultury rozhodlo o prohlášení věci za kulturní památku.

Nedílnou součástí tohoto rozhodnutí je situační plánec se zákresem rozsahu dotčené kulturní památky.

P o u č e n í

Na toto rozhodnutí se nevztahují obecné předpisy o správním řízení (§ 44 zákona číslo 20/1987 Sb., o státní památkové péči). Toto rozhodnutí nabývá účinnosti dnem doručení.

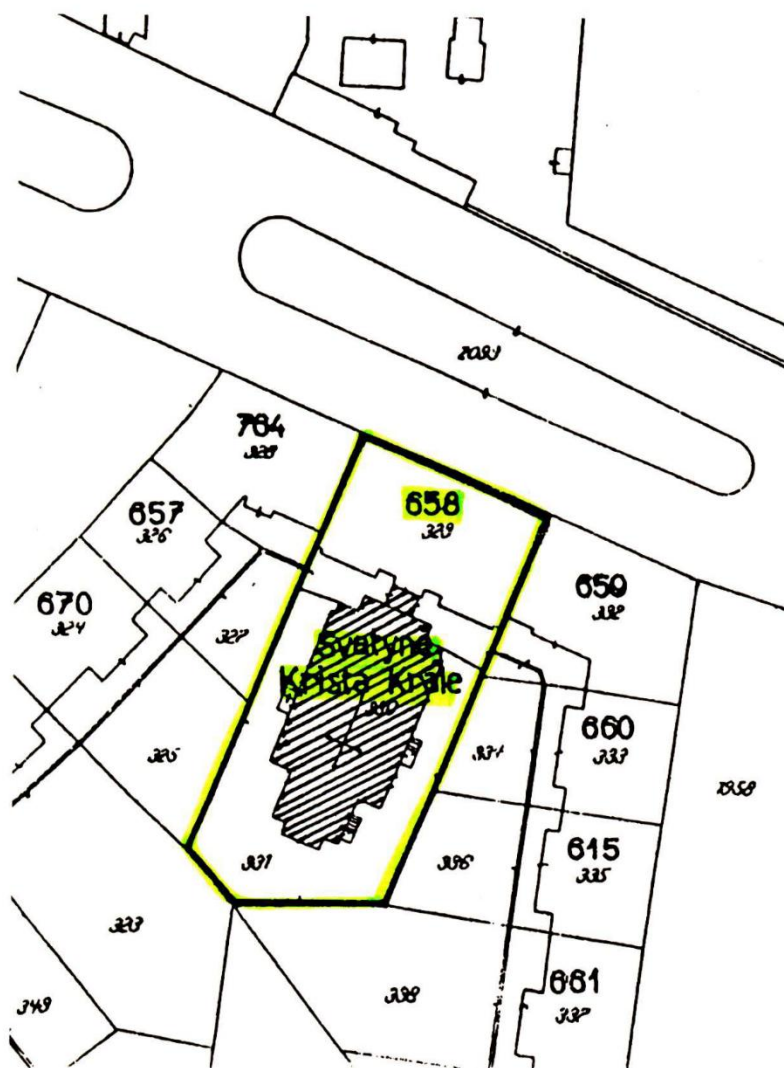
Mgr. Petra Ulbrichová
vedoucí oddělení ochrany kulturních památek
v odboru památkové péče Ministerstva kultury

V opise: Magistrát hl. m. Prahy, odbor památkové péče
Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v hlavním městě Praze
Národní památkový ústav, ústřední pracoviště
Vlastní

Přílohy: situační plánec
seznam mobiliáře – Kostel Krista Krále, Kolbenova, Vysočany Praha 9 (4 listy)

Přílohy k rozhodnutí o prohlášení souboru věcí svatyně Krista Krále v Kolbenově ulici
v Praze 9 – Vysočanech za kulturní památku ze dne 22. 10. 2003, č.j. 362/2002

PŘÍLOHA - seznam mobiliáře

Kostel Krista Krále, Kolbenova, Vysočany Praha 9

Popis věci:

1) Hlavní oltář

Na dřevěné menze je uprostřed v hranolovém výklenku zasazen svatostánek, na jehož zlacených dvířkách je reliéfně znázorněn vítězný Beránek, po jeho stranách jsou v kruhu zakomponována řecká písmena XP, ve vrcholu je křížek. Nad výklenkem je osazena postava Krista Krále z polychromovaného dřeva v životní velikosti. Pravou rukou žehná, v levé drží jablko s křížkem. Na područkách trůnu jsou řecká písmena alfa a omega. Signatura a datace pro obtížný přístup nezjištěny.

2) Oltář sv. Václava

Na dřevěné menze je osazen svatostánek ze zlaceného dřeva s drobným krucifixem. Obraz s postavou stojícího sv. Václava, je signován S. Rudl 30, olej na plátně, 160 x 88 cm.

3) Oltář sv. Josefa

Na dřevěné menze, členěné třemi širokými pilastry, je umístěn svatostánek s mosaznými mřížovými dvířky, zapuštěný do dřevěné niky. Nad ním je osazena socha sv. Josefa s Ježíškem v náruči. Polychrom. dřevo, signováno na soklu D. Pešan, v. 130 cm.

4) Boží hrob

Dřevěná menza, napodobující skalisko, má vpředu otvor pro Kristovo ležící tělo. Polychrom. dřevo, d.

5) Socha sv. Prokopa

Polychrom. dřevo, signováno na soklu D. Pešan 1943, v. 104 cm.

6) Socha sv. Jana Nepomuckého s křížkem a s gestem mlčenlivosti

Polychrom. dřevo, v. 108 cm.

7) Socha sv. Anežky s beránkem a modelem kostela

Polychrom. dřevo, signováno D. Pešan 1931, v. 107 cm.

8) Socha sv. Petra s klíči

Nápis na rozevřené knize: A já pravím tobě, ty jsi Petr Mat. 16,18. Polychrom. dřevo, v. 134 cm. Signatura a datace pro obtížný přístup nezjištěny.

Polychrom, dřevo, v. 108 cm.

7) Socha sv. Anežky s beránkem a modelem kostela

Polychrom, dřevo, signováno D. Pešan 1931, v. 107 cm.

8) Socha sv. Petra s klíči

Nápis na rozevřené knize: A já pravím tobě, ty jsi Petr Mat.

16,18. Polychrom, dřevo, v. 134 cm. Signatura a datace pro
obtížný přístup nezjištěny,

- 21) Lavice v lodi, 2x 2 ks (klekátko + lavice s klekátkem)
Boky lavic jsou prolamované, zakončené půlkruhově s terčem. Mořené dřevo, v. 94 cm, š. 284 cm, hl. 58 cm (samostatné klekátko) a 76 cm.
- 22) Klekátko (pro jednu osobu), 2 ks
Stejného typu jako přešlé lavice, čalouněné pro kolena i lokty, potažené červeným plyšem, mořené dřevo, v. 95 cm, š. 69 cm, hl. 58 cm.
- 23) Pamětní deska zakladatele kostela s reliéfním portrétem hlavy
Nápis: Zakladatel této svatyně P. Arnošt Oliva, čestný kanovník. [nar.] 20.9.1875, [vysvěcen na kněze] 23.7.1899, [zemřel] 6.8.1954. Patinovaná sádra, signováno J. M., 68 x 40 cm.
- 24) Monstrance
Z kruhové čtyřikrát odstupňované nohy vyrůstá dřík, který je zakončen stylizovanou volutovou hlavicí - nodem - s motivem palmety, na níž je nasazen tlapatý kříž, doplněný paprsky s kruhovým otvorem uprostřed pro lunulu. Žlutý kov, v. 53 cm, průměr nohy 20 cm.
- 25) Lodička
Masivní nádobka segmentovitého tvaru se dvěma plochými odklopnými víky na prohnuté čtyřnožce. Světlý kov, v. 15 cm, d. 18 cm.
- 26) Svícen trojplamenný, 2 ks
Masivní, noha, sestavená ze stylizovaného písmene M a na bok položených dvou písmen omega, nese tři misky s trny. Mosaz, v. 25 cm, š. 35 cm, hl. 18 cm.
- 27) Svícen, 2 ks
Z kruhové nohy vyrůstá dřík s entazí, nahoře a dole profilovaný, zakončený plochou miskou. Mosaz, v. 37 cm.
- 28) Svícen dvouramenný, trojplamenný, 2 ks
Z kruhové třikrát odstupňované nohy vyrůstá baňatý bohatě profilovaný dřík, na němž jsou nasazena dvě oblamovaná volutovitá ramena. Světlý kov, v. 32 cm, š. 25 cm.
- 29) Svícen, 6 ks
Na noze zvonovitého tvaru je zasazen hranolový dřík se dvěma spirálovitými prstenci, který je ukončen miskou tvaru obráceného zvonu. Mosaz, v. 60 cm.

30) Svícen, 22 ks

Do kruhu, z něhož vyrůstají tři projmuté nohy, je zasazen dřík kónického tvaru, do něhož je zasunuta miska. Mosaz, v. 48 cm, 2 ks v. 74 cm, 12 ks je upraveno na el. proud.

31) Svícen, 6 ks

Klasický kuželkovitý tvar na kruhové noze stojí na třech kuličkách. Mosaz, v. 37 cm.

32) Svícen, 6 ks

Masívní, tvaru kuželky na kruhové noze. Mosaz, v. 47 cm.

33) Svícen na paškál

Z kruhové nohy vyrůstá dřík sestavený z prvků soudkovitého tvaru, členěný dole třemi prstenci. Na noze rytý znak hl. města Prahy. Světlý kov, v. 59 cm.

34) Lampa na věčné světlo

Ze dvou kruhů o nestejném průměru vyrůstají tři esovitá ramena, na jejichž koncích jsou zavěšeny drobné křížky. Uprostřed je zasunuta nádoba z červeně zabarveného skla. Mosaz, sklo, v. i s řetízky 103 cm.

